

ՎԱՀԱՆ ԱՐԱՄԻ ՏԵՐ-ՂԵՎՈՆԴՅԱՆ

Վահան Տեր-Ղևոնդյանը ծնվել է 1961 թ. օգոստոսի 12-ին Երևանում՝ մտավորականներ Արամ Տեր-Ղևոնդյանի և Սեդա Դևեջյանի ընտանիքում:

1978թ. ավարտել է Երևանի թիվ 172 անգլիական թեքումով միջնակարգ դպրոցը:

1978-1983թթ. ուսանել է ԵՊՀ-ի արևելագիտության ֆակուլտետում, որն ավարտել է գերազանցությամբ:

1983-1986թթ. ուսանել և ավարտել է ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի ասպիրանտուրան:

1986-1991թթ. աշխատել է ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտում՝ միջին դարերի պատմության բաժնում՝ որպես գիտաշխատող:

1991-1993 թթ. ՀՀ Նախագահի օգնական:

1993-1995 թթ. Ֆրանսիայում ՀՀ գործերի ժամանակավոր հավատարմատար:

1995-1998թթ. Արգենտինայում ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան (համատեղությամբ նաև՝ Ուրուգվայում և Բրազիլիայում):

1998-2003թթ. «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր տնօրեն:

2003-2005թթ. ՀՀ արտաքին գործերի նախարարի խորհրդական:

2006-2008թթ. Լիբանանի Հանրապետությունում ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան:

2008-2011թթ. Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան լեզվաբանական համալսարանի ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ամբիոնի վարիչ:

2008թ. համատեղությամբ աշխատել է ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտում, նախ՝ որպես ավագ գիտաշխատող, ապա՝ առաջատար գիտաշխատող:

2012-2014թթ. Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի արաբատառ ձեռագրերի նկարագրման և ուսումնասիրման բաժնի վարիչ:

2014-2016 թթ. Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մատենադարանի գիտքարտուղար (համատեղելով բաժնի վարիչի պաշտոնը):

2016թ. սեպտեմբերից 2018թ. մարտ եղել է Մաշտոցյան Մատենադարանի տնօրենի պաշտոնակատար:

2018 թ. մարտից՝ Մաշտոցյան Մատենադարանի տնօրեն:

Գիտական և գիտամանկավարժական գործունեությունը

1989թ. պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն՝ «Կիլիկյան Հայաստանը և Մերձավոր Արևելքի արաբական երկրները 1145-1226 թթ.» թեմայով և ստացել պատմական գիտությունների թեկնածուի աստիճան:

2017թ. պաշտպանել է դոկտորական ատենախոսություն՝ «Կիլիկյան Հայաստանը և Այյուբյան պետությունները» թեմայով և ստացել պատմական գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճան:

1988-2014թթ. (ընդմիջումներով) հայագիտական ու արևելագիտական առարկաներ է դասավանդել ԵՊՀ-ում, Սբ. Էջմիածնի Գևորգյան հոգևոր ճեմարանում, Հր. Աճառյան համալսարանում, Բեյրութի Հայկազյան համալսարանում, ՀՀ ԳԱԱ գիտակրթական կենտրոնում:

Հեղինակ է 2 մենագրության (որոնցից առաջինը թարգմանվել է նաև ֆրանսերեն և արաբերեն), 27 գիտական հոդվածների (հրատարակված Հայաստանում, Ռուսաստանում, Հունաստանում, Բելգիայում, Լիբանանում), կազմել ու հրատարակել է պատմագիտական և աղբյուրագիտական բնույթի 6 գրքեր:

Տիրապետում է ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, իսպաներեն և արաբերեն լեզուներին:

Ամուսնացած է, ունի մեկ որդի:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՎԱԾ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿ
(2014-2018 թթ.)

Մենագրություն

Կիլիկյան Հայաստանը և Այյուբյան պետությունները, Երևան, «Տիր» հրատ., 2017, 265 էջ:

Հոդվածներ

The Cilician Principality and the Sultanate of the Ayyubids in the 70s-90s of the 12th century, «BYZANTINOS DOMOS», 5-6 (1991-1992), Athens, 1992, pp. 151-163:

Կիլիկյան Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը XII դարի վերջին.- «Պատմաբանասիրական հանդես», Երևան, 2010, N 1 (183), էջ 114-128:

Կիլիկիայի հայկական թագավորությունն ու Հալեպի սուլթանությունը՝ դաշնակիցներ.- «Հայոց պատմության հարցեր (գիտական հոդվածների ժողովածու)», Երևան, 2010, N 11, էջ 45-56:

Երզնկայի 1230 թ. ճակատամարտը և կիլիկեցիների դիրքորոշումը.-«Բանբեր Մատենադարանի», Երևան, 2014, N 21, էջ 147-157:

Կիլիկիայի և Հյուսիսային Ասորիքի մասնակցությունը Ջալալ ալ-Դինի դեմ դաշինքին.- «Բանբեր հայագիտության» հայագիտական միջազգային հանդես, Երևան, 2014, N 2-3 (5-6), էջ 62-80:

Ռուբինյան տոհմը արաբ պատմագրության մեջ.-«Կիլիկյան Հայաստանը սահմանակից պետական միավորների ընկալումներում (պատմաբանասիրական ակնարկներ)», Երևան, 2016, էջ 51-84:

«Իբն Լևոն» արքայատոհմը կամ Կիլիկիայի Լևոնյանները, «Էջմիածին» ամսագիր, Էջմիածին, 2016, հ. ԺԱ (նոյեմբեր), էջ 116-137:

- Les noms donnés a la dynastie regnant en Cilicie dans l'historiographie arabe des XII-XIV siècles, «Revue des études arméniennes», Louvain, Belgique, 2016, N 37, pp. 126-144:
- Քաղաքական կացությունը Արևելյան Միջերկրականի երկրներում XII դարի վերջին (ըստ հայ-հռոմեական 1199 թ. բանակցությունների վավերագրերի).-«Հայոց պատմության հարցեր (գիտական հոդվածների ժողովածու)», Երևան, 2016, N 17, էջ 19-40:
- Եզիպտոսի Այյուբյան սուլթանության գործոնը Կիլիկյան Հայաստանի արտաքին քաղաքականության մեջ (1208-1216 թթ.).- «ՎԷՄ» համահայկական հանդես, Երևան, 2016, N 4 (56), էջ 33-44:
- The “Tripoli-Iconium-Aleppo” anticilician alliance during the “Antiochian war” (1201-1216).- «Բանբեր հայագիտության» հայագիտական միջազգային հանդես, Երևան, 2016, N3 (12), էջ 39-52:
- Ռուբինյան իշխանապետությունը և արաբական աշխարհը 12-րդ դարի երկրորդ կեսին.- Գեղարվեստի ակադեմիայի տարեգիրք, Երևան, 2016, N 4, էջ 215-223:
- Կիլիկյան Հայաստանի տարածքային ձեռքբերումները Հուլադուի 1260 թ. ասորիքյան արշավանքից հետո.-«Էջմիածին» (Էջմիածին), 2017, հ. Ա (հունվար), էջ 59-67 (համահեղինակ՝ Գ.Դանիելյան):
- Կիլիկիայի հայկական թագավորության և Հալեպի սուլթանության միջև 1203-1206 թթ. Պատերազմը.- «Էջմիածին» (Էջմիածին), 2017, հ. Բ (փետրվար), էջ 80-86:
- Третий крестовый поход и Киликийская Армения, Гуманитарные и юридические исследования /Научно-теоретический журнал/, Ставрополь, 2017, N 1, сс. 129-134.
- Սալահ ալ-Դինի 1180 թ. արշավանքը Կիլիկյան Հայաստան.-«Կանթեղ» գիտական հոդվածներ, Երևան, 2017, N 1(70), էջ 117-129:
- Հայոց Կաթողիկոսության դիվանագիտական ձեռնարկումները XII դարի 80-ական թվականների կեսերին.-«Կանթեղ» գիտական հոդվածներ, Երևան, 2017, N 2-3, էջ 125-132:
- Անտիոքի առումը Լևոն արքայի կողմից (1216թ.). արաբական աղբյուրների վկայությունները.-«Կանթեղ» գիտական հոդվածներ, Երևան, 2017, N 2-3, էջ 133-143:
- Les Ayyoubides dans l'épopée des Trompe-la-mort du Sassoun, Revue des Etudes Arméniennes, 2018-2019, tome 38, pp.445-448.